

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/137/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624200868
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:6624200868.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov Mgr. Silvie Tisovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov - matka: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/X F., E. a otec: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. G. XX, H., zastúpený splnomocneným zástupcom: JUDr. Jozef Veselý, advokát so sídlom Mierová 1, Veľký Krtíš, o zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 15P/33/2024-115 zo dňa 31. júla 2024, takto

rozhodol:

rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie, rozsudkom č. k. 15P/33/2024-115 zo dňa 31.07.2024 rozhodol tak, že:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného na maloleté dieťa v plnom rozsahu zamietla.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V rovine právnej odôvodnil svoje rozhodnutie podľa § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, 2, 3, 4, § 77 ods. 1, 2, § 78 ods. 1, 2, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Súd prvého stupňa zamietol návrh otca o zníženie výživného, pretože dospel k záveru, že na jeho strane neboli preukázané také zmeny pomerov, ktoré by odôvodňovali zníženie zákonom uloženej povinnosti. Konštatoval, že naposledy bolo o výžive maloletého rozhodnuté v roku 2013, keď bolo otcovi uložené platiť výživné vo výške 110 eur mesačne. Pri posudzovaní návrhu o zníženie výživného súd hodnotil, či od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov na strane otca alebo dieťaťa tak významnej, že by zníženie výživného bolo odôvodnené. Vychádzal z priemerného mesačného príjmu otca za obdobie uplynulých 12 mesiacov a dospel k záveru, že jeho priemerný príjem predstavoval 671 eur mesačne. Vzhľadom na Metodiku Ministerstva spravodlivosti SR pre určovanie výživného určil, že pri troch vyživovacích povinnostiach otca podľa súdu prvej inštancie pripadalo na maloletého 16 % z príjmu povinného rodiča, čo predstavovalo minimálne 107 eur mesačne. Preto súd konštatoval, že už len podľa metodiky nebolo možné výživné znížiť tak, aby zostalo zachované právo maloletého podieľať sa na životnej úrovni rodiča a aby boli pokryté aspoň základné potreby dieťaťa.

Taktiež hodnotil odôvodnené výdavky matky spojené so zabezpečením potrieb maloletého, pričom konštatoval, že mesačné náklady priamo súvisiace s osobou maloletého dosahovali sumu približne 590 eur. Výdavky pozostávali nielen zo základných nákladov, ako je strava, oblečenie, obuv, hygienické potreby či účasť na školských aktivitách, ale predovšetkým z významných zdravotných a rehabilitačných výdavkov. Maloletý bol dieťaťom s ťažkým zdravotným postihnutím a jeho zdravotný stav si vyžadoval pravidelné návštevy viacerých odborných ambulancií, špecializované pomôcky, lieky, rehabilitácie a každoročnú kúpeľnú liečbu. Tieto výdavky výrazne zaťažovali rodinný rozpočet matky, ktorá ich znášala prakticky sama. Poukázal na to, že ide o trvalé a preukázané zvýšené potreby maloletého, ktoré zjavne prevyšovali sumu doterajšieho výživného.

V kontraste s týmto súd skúmal tvrdenia otca o zhoršení jeho majetkových pomerov. Zistil, že otec preukázal iba dočasnú práceneschopnosť spojenú s operáciou ruky, pričom jeho zdravotné obmedzenia mali trvať približne štyri až päť mesiacov. Konštatoval, že tento nepredložil dôkazy o trvalom znížení pracovnej spôsobilosti ani o tom, že by v budúcnosti nebol schopný opätovne pracovať a zabezpečiť si príjem na úrovni obdobnej jeho dlhodobým príjmom. Súd prvej inštancie zároveň prihliadol na to, že otec žil v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá mala pravidelný pracovný príjem a podieľala sa na úhrade nákladov spoločnej domácnosti. Zo spoločného príjmu domácnosti podľa neho vyplývalo, že otec bol aj pri dočasnom znížení vlastného príjmu schopný odvádzať výživné v pôvodnej výške. Naopak, matka znášala náklady domácnosti sama a zabezpečovala osobnú starostlivosť o dve deti, z ktorých jedno bolo ťažko zdravotne postihnuté.

Uzavrel preto, že zmena pomerov na strane otca mala len prechodný charakter, zatiaľ čo zmena pomerov na strane maloletého mala charakter trvalý a významný. Pri porovnaní závažnosti týchto zmien súd dospel k záveru, že zníženie výživného nebolo v záujme maloletého a nebolo odôvodnené. Zníženie výživného na otcom požadovanú sumu 40 eur mesačne by podľa súdu prvej inštancie nepokrylo ani základné životné potreby dieťaťa, nehovoriac o jeho rozsiahlych zdravotných potrebách, a zároveň by ohrozilo možnosť pokračovať v liečbe, rehabilitácii a zabezpečení primeraných životných podmienok maloletého. Otec nepreukázal objektívnu nemožnosť plniť svoju zákonnú povinnosť, ani trvalé zníženie jeho zárobkovej schopnosti.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“ tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Otec prostredníctvom splnomocneného zástupcu podal dňa 26.08.2024 odvolanie proti rozsudku okresného súdu. Žiadal rozsudok zmeniť podľa svojho návrhu. Tvrdil, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho návrh o zníženie výživného, keďže podľa jeho názoru nebral dostatočne do úvahy zásadnú zmenu jeho zdravotného a pracovného stavu. Uviedol, že sa mu výrazne zhoršil zdravotný stav, musel podstúpiť operáciu a zostal dlhodobo práceneschopný. Tvrdil, že v dôsledku diagnózy už nemohol vykonávať svoju pôvodnú kvalifikovanú prácu, zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer v skúšobnej dobe a následne zostal bez príjmu. Podľa otca bolo nepochybné, že táto zmena nastala nezávisle od jeho vôle a bez jeho zavinenia. Rovnako poukazoval na to, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu z iného vzťahu.

Otec namietal, že súd prvej inštancie rozhodoval na základe predpokladov o jeho možnej budúcej zárobkovej schopnosti, hoci výživné mal určovať podľa aktuálneho stavu v čase rozhodovania. Zdôraznil, že nebolo možné predvídať dĺžku jeho rekonvalescencie ani to, či sa jeho zdravotný stav zlepši do takej miery, aby mohol znova vykonávať prácu podľa svojej kvalifikácie. Podľa neho súd prvej inštancie pochybil, keď uzavrel, že nepreukázal trvalý pokles pracovnej schopnosti, hoci jeho zdravotné obmedzenia mu už znemožňovali vykonávať pôvodné zamestnanie.

Otec nesúhlasil ani so záverom súdu, podľa ktorého by znížením výživného mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravotnej starostlivosti o maloletého. Uviedol, že matka poberala okrem výživného aj rodinné prídavky, daňový bonus a ďalšie kompenzačné dávky súvisiace so zdravotným postihnutím dieťaťa, a preto podľa jeho názoru nebolo možné prenášať všetky zvýšené náklady výhradne na jeho osobu.

Poukazoval tiež na to, že v súbežne vedenom konaní pred tým istým súdom bolo jeho výživné na plnoleté dieťa znížené zo sumy 170 eur na 75 eur, pričom podľa neho obidve konania vychádzali z rovnakých skutkových okolností. Tvrdil preto, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí postupoval nejednotne a jeho záver o neexistencii zmeny pomerov bol nesprávny. Na základe uvedených skutočností sa domáhal zmeny rozhodnutia a určenia výživného v sume 40 eur mesačne.

3. Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu otca dňa 05.09.2024. Zastával názor, že zníženie výživného by maloletého neprímerane postihlo a bolo by v rozpore s jeho najlepším záujmom. Uviedol, že pri posudzovaní vyživovacej povinnosti bolo potrebné prihliadať nielen na aktuálny príjem otca, ale aj na jeho celkové schopnosti, možnosti, pracovné skúsenosti a zdravotný stav, pretože povinnosť rodiča zabezpečiť výživu dieťaťa bola zákonnou a mala prednosť pred ostatnými výdavkami. Zdôraznil, že výška výživného sa určovala podľa faktorov na strane dieťaťa aj povinného rodiča a že vykonané dokazovanie preukázalo významnú zmenu pomerov na strane maloletého. Od poslednej úpravy výživného v roku 2013 sa maloletý posunul vo vzdelávaní, rástli jeho potreby a došlo k objektívnemu zvýšeniu životných nákladov. Súčasne bolo preukázané, že jeho zdravotný stav bol dlhodobo nepriaznivý, pričom od roku 2015 mal stabilne určenú 70 % mieru funkčnej poruchy a bol odkázaný na viaceré formy kompenzácie. Tieto skutočnosti podstatne zvyšovali jeho reálne výdavky nielen na základnú, ale najmä zdravotnú a sociálnu starostlivosť.

Kolízny opatrovník zároveň konštatoval, že príjmy matky a kompenzačné príspevky nepredstavovali plnú náhradu zvýšených potrieb maloletého, keďže ich účelom bolo len čiastočne eliminovať dôsledky zdravotného postihnutia. Matka zabezpečovala osobnú starostlivosť, starostlivosť o domácnosť aj financovanie potrieb súvisiacich so zdravotným stavom, školskou dochádzkou a každodenným životom dieťaťa, pričom maloletý mal u nej vytvorené vhodné podmienky.

Na strane otca bolo podľa neho preukázané, že jeho zdravotné obmedzenia mali len dočasný charakter, čo dokladovala aj jeho priznaná práceneschopnosť s nárokom na nemocenské dávky. Nebolo preukázané trvalé zníženie jeho životnej úrovne v takom rozsahu, aby odôvodňovalo zníženie výživného. Kolízny opatrovník zdôraznil, že otcom navrhovaná suma 40 eur mesačne by takmer zodpovedala minimálnemu výživnému a nepostačovala ani na pokrytie základných potrieb maloletého, nehovoriac o jeho špecifických zdravotných výdavkoch.

4. Matka sa k odvolaniu vyjadrila dňa 10.09.2024. Uviedla, že nesúhlasí s odvolaním otca.

5. Otec sa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vyjadril replikou k vyjadreniu kolízneho opatrovníka dňa 08.10.2024. Zotrvával na podanom odvolaní a poukazoval na to, že v súbežne vedenom konaní o znížení výživného pre plnoleté dieťa Okresný súd Lučenec jeho dôvody akceptoval a výživné mu znížil. Zdôraznil, že tieto konania vychádzali podľa neho z totožných skutkových okolností, a preto považoval za nesprávne, aby dve zákonné sudkyne pri posudzovaní rovnakých dôvodov rozhodovali rozdielne. Uvádzal, že by mal existovať jednotný postup súdu prvej inštancie v otázkach týkajúcich sa tej istej rodiny a rovnakých skutkových východísk.

Otec ďalej uviedol, že nespochybňuje zdravotný stav maloletého ani komplexný posudok úradu práce. Tvrdil však, že kolízny opatrovník neprimerane porovnával trvalé zdravotné obmedzenia dieťaťa s jeho vlastnou dočasnou práceneschopnosťou. Podľa otca mal súd prvej inštancie posudzovať jeho schopnosť plniť vyživovaciu povinnosť podľa stavu existujúceho v čase rozhodovania, pričom tvrdil, že jeho zdravotný stav mu objektívne neumožňoval platiť výživné v určenej výške. Poukazoval aj na to, že si v priebehu konania mohol a mal vyžiadať aktualizované lekárske správy o jeho zdravotnom stave, aby objektívne posúdil rozsah zmeny pomerov.

Otec tiež argumentoval tým, že matka okrem výživného dostávala rôzne kompenzačné peňažné príspevky súvisiace so zdravotným stavom maloletého, čo podľa jeho názoru nebolo v rámci dokazovania zohľadnené. Tvrdil, že súd prvej inštancie nebral dostatočne do úvahy, že aj tieto príspevky ovplyvňovali celkovú finančnú situáciu matky, a mal preto podľa neho objektívnejšie zhodnotiť, v akej miere bolo nevyhnutné trvať na pôvodnej výške výživného.

6. Matka sa vyjadrila k vyjadreniu kolízneho opatrovníka dňa 15.10.2024. Uviedla, že s jeho vyjadrením súhlasí a nemá k nemu žiadne výhrady.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP a v tomto rozsahu vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

8. Súd prvej inštancie zamietol návrh otca o zníženie výživného, pretože otec nepreukázal takú zmenu svojich pomerov, ktorá by odôvodňovala zásah do už určenej výšky výživného. Dospel k záveru, že otcova zdravotná neschopnosť mala len dočasný charakter a nepreukázala trvalé zníženie jeho schopnosti zabezpečiť príjem potrebný na plnenie vyživovacej povinnosti. Naproti tomu bolo preukázané, že zdravotný stav maloletého bol dlhodobo nepriaznivý, stabilne si vyžadoval zvýšené výdavky a výrazne sa podieľal na raste jeho odôvodnených potrieb od poslednej úpravy výživného z roku 2013. Mal za to, že výdavky matky na maloletého výrazne prevyšovali doterajšiu výšku výživného a otcom navrhovaná suma 40 eur by nepokryla ani základné životné potreby dieťaťa.

9. Otec vo svojom odvolaní v podstate namietal, že jeho zdravotný stav sa zásadne zhoršil, musel podstúpiť operáciu a stal sa dlhodobo práceneschopným, čo podľa neho objektívne znížilo jeho

schopnosť platiť pôvodné výživné. Tvrdil, že prišiel o zamestnanie bez svojho zavinenia, nemal príjem a pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu z iného vzťahu. Otec vytýkal súdu prvej inštancie, že nesprávne hodnotil jeho možnú budúcu pracovnú schopnosť namiesto toho, aby vychádzal zo skutočného stavu v čase rozhodovania. Ďalej namietal, že matka poberá viacero dávok súvisiacich so zdravotným postihnutím maloletého, čo podľa neho nebolo zohľadnené pri rozhodovaní o výživnom. Napokon poukázal na to, že v súbežnom konaní mu súd výživné na plnoleté dieťa znížil, a preto považoval za neodôvodnené, aby rovnaké dôvody boli posúdené rozdielne v prípade maloletého A..

10. V súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno zmeniť dohody a rozsudky o výživnom, ak sa menia pomery. Takto rozhodnutia súdu o výživnom nie sú nemenné a môžu byť upravené, ak dôjde k podstatnej zmene pomerov na strane dieťaťa alebo rodiča. Súd vždy porovnáva situáciu, ktorá existovala v čase pôvodného rozhodnutia, so súčasným stavom. Zmena pomerov musí byť významná a spravidla trvalejšieho charakteru, nestačia teda bežné alebo krátkodobé výkyvy. Na strane dieťaťa môže ísť napríklad o zhoršenie zdravotného stavu alebo nástup na vyšší stupeň štúdia, čo zvyšuje jeho odôvodnené potreby. Na strane rodiča je typickou zmenou strata zamestnania, invalidita, podstatný pokles či nárast príjmu, alebo vznik ďalšej vyživovacej povinnosti. Cieľom je, aby výška výživného vždy zodpovedala aktuálnym schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom rodičov, ako aj odôvodneným potrebám dieťaťa. Dieťa má totiž právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Na základe preukázanej zmeny pomerov môže súd na návrh výživné zvýšiť, znížiť alebo zrušiť. Súd pri svojom rozhodovaní vždy prihliada na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Zmena je možná spravidla len na návrh, avšak v prípade maloletých detí môže súd začať konanie aj bez návrhu.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol predčasne, bez toho, aby vykonal dostatočne dokazovanie o aktuálnom zdravotnom stave otca. Z obsahu spisu vyplýva, že otec začal poberať invalidný dôchodok, čo nasvedčuje tomu, že u neho došlo k podstatnej zmene s trvalým dosahom na jeho zárobkovú schopnosť. Súd prvej inštancie nepreskúmal rozsah zníženia pracovnej schopnosti ani nevyhodnotil, aký potenciálny príjem je otec schopný reálne dosahovať vzhľadom na zdravotné obmedzenia. Pokiaľ zistil, že otec poberá nemocenské dávky, bolo potrebné posúdiť vzhľadom na dobu ich poberania, či objektívne došlo k podstatnej zmene pomerov u otca, ktoré by odôvodňovali zmenu jeho vyživovacej povinnosti. To však mohol objektívne vykonať, len ak by zisťoval a ustálil z akého príjmu otca sa vychádzalo pri poslednom určení vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Keďže to nezisťoval, porušil vyšetrovaciu zásadu podľa § 35 CMP.

12. Súd prvej inštancie taktiež nezohľadnil ani príjmy matky, hoci podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine je potrebné posudzovať schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov a určovať rozsah ich podielu na uspokojovaní potrieb dieťaťa. Vôbec neuviedol k akej zmene došlo pri príjme matky oproti stavu, kedy bolo naposledy určované výživné. Rovnako sa nezaoberal otázkou, ako sa matka podieľa na vyživovacej povinnosti osobnou starostlivosťou zohľadnením rozsahu a intenzity osobnej starostlivosti, časovej náročnosti a s tým spojených nákladov. Túto starostlivosť je zároveň potrebné vyjadriť finančným ekvivalentom jej podielu na výdavkoch dieťaťa, súd prvej inštancie opomenul.

13. Súd prvej inštancie síce ustálil aktuálne výdavky maloletého dieťaťa, ale nijako nezisťoval výdavky dieťaťa vo vzťahu k poslednému určeniu výživného a neposúdil k akej zmene došlo od posledného stavu. Taktiež z odôvodnenia jeho rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie nezahrnul do hodnotenia plnenia potrieb maloletého sociálne dávky ako sú prídavky na dieťa a príp. dávky na kompenzáciu zdravotného postihnutia. Ide v zásade o účelovo viazané príspevky, ktoré majú kompenzovať špecifické (zvýšené) výdavky. Pri posudzovaní odôvodnených potrieb je potrebné zohľadniť ich výšku a účel, keďže tieto dávky môžu predstavovať reálny zdroj krytia potrieb dieťaťa. Je preto nutné ich zohľadniť pri stanovovaní celkových odôvodnených výdavkov v zmysle judikatúry, podľa ktorej výživné nesmie nahrádzať účelom určené sociálne dávky. Nezapočítanie týchto príspevkov do celkového posúdenia tak bolo vadou skutkových zistení.

14. Nakoniec aj keď súd prvej inštancie správne vychádzal zo skutkového stavu, že otec má vyživovaciu povinnosť k trom deťom, podľa odvolacieho súdu nesprávne určil percentuálnu sadzbu výživného podľa Metodiky Ministerstva spravodlivosti SR, keď bez riadneho zdôvodnenia použil na výživné otca sadzbu 16 %. Metodika má iba odporúčací charakter. Ak ju súd prvej inštancie podporne použije, je povinný zdôvodniť výber konkrétnej sadzby s prihliadnutím na vek dieťaťa a počet vyživovacích povinností otca.

V posudzovanom prípade tomu tak nebolo. Pri troch vyživovacích povinnostiach otca mala byť správne aplikovaná sadzba len 13 % - t. j. 3 deti a životnú etapu maloletého A. - druhý stupeň základnej školy. Aplikácia metodiky musí byť vždy odôvodnená s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu, čo súd prvej inštancie neurobil. Jeho postup viedol k nesprávnemu výpočtu vyživovacej povinnosti otca a nesprávnemu a nedostatočnému právnenému záveru o schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživné.

15. Súčasťou práva na spravodlivé konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky zakotvených v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 36 a 38 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina Základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky) je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpoveď na všetky relevantné otázky a námietky účastníkov konania. Táto odpoveď musí vychádzať z riadne vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie, ktorý rozhoduje o znížení výživného, musí preto posúdiť komplexne všetky pomery účastníkov konania na základe vykonaného dokazovania a svoje rozhodnutie oprieť o dostatočné dôvody a logické úvahy, ktorého viedli k rozhodnutiu vo veci samej. Odvolací súd má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa tento atribút vo vzťahu k objektívnemu preskúmaniu zdravotného stavu otca, zisteniu a posúdeniu zmeny pomerov rodičov a maloletého dieťaťa a náležitej aplikácie právnych záverov ohľadom posúdenia výšky výživného. Uvedené tak predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces, pričom v kontexte nedostatočného zdôvodnenia záverov a nevykonaných dôkazov je dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie aj podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a vrátenie mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu je povinný zistiť osobné a majetkové a príjmové pomery otca v čase posledného určovania výživného doplniť výsluchom otca resp. pripojením spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P/110/2013. Aktuálne schopnosti otca je potrebné overiť predložením rozhodnutia Sociálnej poisťovne (príp. ďalšími lekáorskými správami) vrátane posudkového záveru a dátumu priznania invalidity, jej rozsahu a vplyvu na jeho pracovné uplatnenie, miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (v %) a o posúdení trvalosti/zmeny stavu. Na základe zisteného zdravotného stavu a obmedzení určí potencionálny príjem otca, teda či mu jeho zdravotný stav umožňuje pracovať aspoň čiastočne a dosahovať príjem (určí jeho výšku). Na základe toho zistí zmeny vo výške príjmu u otca od posledného stavu zohľadniac aj príjem znížený v dôsledku nemocenského, ktoré predchádzalo priznaniu dôchodku.

17. Ďalej zistí zmeny vo výške príjmu u matky oproti poslednému stavu určenia výživného a presne určí výšku sociálnych dávok poskytovaných na maloleté dieťa. Tieto dávky kvantifikuje a priradí k príslúchajúcim položkám potrieb, aby bolo zrejmé, ktorú časť konkrétnej potreby dávka reálne kryje. Následne ich započíta do odôvodnených výdavkov dieťaťa, ak účel zistených dávok bude tomu nasvedčovať.

18. Na základe uvedeného posúdi a odôvodní, v akom rozsahu sa matka podieľa na vyživovacej povinnosti dieťaťa príp. v akej miere bola jej osobná starostlivosť započítaná voči jej pripadajúcemu finančnému príspevku na výživu dieťaťa. Osobitne tak ustanoví podiel matky a otca na plnení vyživovacej povinnosti vzhľadom na ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Pokiaľ súd prvej inštancie podporne aplikuje metodiku na výpočet výživného, bude dbať na jej náležitú aplikáciu, pričom v odôvodnení výslovne uvedie vek dieťaťa, počet vyživovacích povinností a vybranú percentuálnu sadzbu; zároveň stručne odôvodní, prečo nepoužil inú (napr. 13 % pri troch povinnostiach).

19. V prípade pochybností ohľadom schopností a možností otca vykonávať a dosahovať určitý príjem pristúpi súd prvej inštancie k vykonaniu ďalších dôkazných prostriedkov najmä k výsluchu účastníkov konania, zabezpečeniu lekáorských správ a potenciálnych pracovných ponúk zodpovedajúcich jeho stavu.

20. V súhrne všetky vykonané dôkazy vyhodnotí v zmysle § 191 CSP a následne vec s ohľadom na vzťahujúce sa zákonné ustanovenia právne posúdi. V odôvodnení rozhodnutia uvedie, na základe akých preukázaných skutočností a akých dôkazov dospel k svojim záverom. Všetky relevantné skutkové okolnosti súd prvej inštancie v meritórnom rozhodnutí riadne odôvodní postupom v súlade s § 220 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP tak, aby rozhodnutie o návrhu o znížení výživného a trovách konania

bolo náležite odôvodnené a presvedčivé z hľadiska práva na spravodlivý proces. V ďalšom konaní je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP).

21. V novom rozhodnutí zároveň súd prvej inštancie rozhodne o trovách celého konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).